

[Sigsgaard.]

rettet særlige clearingkontorer til at varetage den byttévirkksomhed, der vil komme, når og hvis forslaget bliver gennemført — og det bliver en intensiv aktivitet, der kommer til at udfolde sig dér. Det vil jeg bede om at man overvejer.

Videre tror jeg, man skulle prøve at stramme den bestemmelse i lovforslaget, der taler om, at ejerne kan modsætte sig bytning, hvis den medfører urimelige byrder. Dér pegede vores ordfører i sin tid på en lidt mere præcis formulering, som jeg vil bede om at man tager hensyn til. Hvis man går ind på tanken om clearingkontorerne, eventuelt i forbindelse med den centrale bolig-anvisning, vil jeg bede om, at man også tager stilling til omkostningerne ved det; jeg tror, at de omkostninger i første række må være kommunale, og så skal kommunerne vel have adgang til at kræve beskedne honorarer af de mennesker, som gør brug af clearingkontorerne.

Endelig tror jeg, man skal slå fast, at lejlighedsbytte under de betingelser, der omhandler i lovforslaget, ikke kan begrunde huslejeforhøjelse. Det vil jeg bede om at man også tager ind i udvalgsbehandlingen.

Med disse bemærkninger kan jeg anbefale forslaget; men jeg ser meget gerne, at man ikke bare behandler det isoleret, men tager tankerne op om centrale bolig-anvisningskontorer, om de mange lejligheder, der står ledige, om oprettelse af clearingkontor osv.

Ordføreren for forslagsstillerne (Arne Larsen): Det er som tidligere fremhævet anden gang, socialistisk folkeparti fremsætter forslag til lov om lejes ret til bytning af lejlighed. Første gang var den 14. februar 1968, dengang som et forslag til lov om ændring af lov om leje. Situationen på boligmarkedet har ikke ændret sig til det bedre siden da, tværtimod. Vi har stadig væk et latent, udækket boligbehov, og med den stagnerende boligproduktion kan det forventes at blive endnu større, så efter vor opfattelse er der i dag mere end nogen sinde behov for en fri bytteret til fremme af en bedre og mere hensigtsmæssig fordeling af den eksisterende boligmasse, så folk lettere får en bolig, som netop svarer til deres famillemæssige behov.

Jeg vil også henvise til, at dette forslag sandsynligvis havde været ganske overflødig, hvis man f. eks. havde imødekommet de ønsker, som befolkningen i almindelighed har om en forøget boligproduktion. Repræsentanter for Murersvendenes Fagforening i København har haft foretræde for medlemmer af folketingets parti i dag, og som hr. Sigsgaard var inde på, kunne de dokumentere, at arbejdsløsheden i byggefagene er af en sådan størrelse, at vi går glip af en årlig merproduktion af 8.500 lejligheder. Endvidere henviste de til, at Byggecentrum i forbindelse med den store udstilling „Byggeri for milliarder“ har opgjort behovet for boligproduktion i årene 1970-85 til omkring 65.000 lejligheder årlig, hvis vi skal klare både tilgangen, boligfornyelsen, saneringsopgaven osv. osv. Når vi i dag har en boligproduktion, som ikke ligger stort over et par og fyrretyvetusinde og i øjeblikket er stagnerende, kan man altså se, at der er noget at tage fat på.

Ved behandlingen af vort forslag i marts 1968 blev det kritiseret, at forslaget fremsat som et forslag til ændring af lejeloven; det burde være et forslag til ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene, fordi, som det blev fremhævet, fri bytteret var en meningsløshed i de områder af landet, hvor husejerne havde fri opsigelsesret. Vi har imødekommet denne kritik og håber hermed at have ryddet en væsentlig del af den modstand, der for et år siden blev rettet mod vort forslag, af vejen. Jeg bemærkede da også med tilfredshed, at hr. Enggaard netop så noget positivt i denne ændring af vort forslag.

Dengang blev vort forslag henvist til boligudvalget, men nåede ikke at blive færdigbehandlet. I den mellemliggende periode åbnede der sig en mulighed for, at lejere og grundejere på en eller anden måde kunne nå frem til en frivillig ordning med fri bytteret. Forhandlinger har været ført; desværre uden at man for nærværende har kunnet nå frem til en løsning, som kunne accepteres af begge parter. Jeg må sige til hr. Knud Østergaard, at forhandlingerne ikke pågår mere; man har haft forhandlinger, men nåede ikke noget resultat; så der er altså ikke tale om en utidig indblanding i en forhandlingsprocedure, der står på.